

man forestille sig, at tallet vil blive større med et culpa-ansvar, fordi virksomhederne i så fald måske vil være mindre tilbøjelige til at sikre sig mod forureningshændelser.

Spørgsmål 27:

Ministeren bedes oplyse, hvad der gælder med hensyn til undtagelser fra det objektive ansvar efter miljøerstatningsloven, og hvad der er begrundelsen for de eventuelle forskelle.

Svar:

For så vidt angår spørgsmålet om undtagelser fra det objektive ansvar i lov nr. 225 fra 1994 om erstatning for miljøskader, har Justitsministeriet oplyst følgende:

»Efter miljøerstatningsloven er der objektivt ansvar for forurening, der er en påregnelig følge af en af de former for erhvervmæssig eller offentlig aktivitet, som er anført i bilaget til loven.

Det objektive ansvar efter miljøerstatningsloven gælder kun i forbindelse med udøvelsen af visse særligt miljøfarlige eller forurenende former for aktivitet. Skyldes forureningen forhold, der ikke har nogen forbindelse med disse særligt farlige eller forurenende aktiviteter, er virksomheden således ikke objektivt ansvarlig efter loven, men alene efter dansk rets almindelige erstatningsregel (culpareglen). Er f.eks. en virksomhed omfattet af det objektive ansvar, alene fordi den har en nedgravet olietank på mindst 6.000 liter, vil virksomheden derfor kun være objektivt erstatningsansvarlig, hvis der sker en forureningssskade, der er forårsaget af olie fra virksomhedens olietank.

Efter loven gælder det objektive ansvar ikke, hvis forureningen skyldes, at aktiviteten er udøvet i overensstemmelse med ufravigelige forskrifter, der er fastsat af en offentlig myndighed.

Det objektive ansvar gælder som ovenfor nævnt for forureninger, der er en påregnelig følge af den særligt miljøfarlige aktivitet. I det almindelige erstatningsretlige krav om påregnelighed ligger, at den indtrufne forurening skal være et typisk udslag af den skadevoldende aktivitetes farlige egenskaber. Risikoen for den pågældende forurening skal således have været forøget som følge af den skadevoldende aktivitet.

Det objektive ansvar efter miljøerstatningsloven er også på andre områder undergivet dansk rets almindelige regler om erstatningsansvar og ansvarsfrihedsgrunde m.v. Det gælder f.eks.

spørgsmålet om nedsættelse eller bortfald af erstatningen på grund af skadelidtes tilsidesættelse af sin tabsbegrænsningspligt og om ansvarsfrihed på grund af nødværge.

Med hensyn til spørgsmålet om nedsættelse eller bortfald af erstatning på grund af medvirken i form af egen skyld fra skadelidtes side eller på grund af accept af risiko indeholder loven særlige regler, som svarer til reglerne i færdselsloven. Ved personskade kan erstatningen nedsættes eller bortfalde, hvis skadelidte har medvirket forsætligt. Har skadelidte medvirket ved grov uagtsomhed, kan erstatningen nedsættes eller i særlige tilfælde bortfalde. Ved tingsskade kan erstatningen nedsættes eller bortfalde, hvis skadelidte har medvirket ved forsæt eller uagtsomhed.

Skadevolderens ansvar efter miljøerstatningsloven kan nedsættes eller bortfalde i henhold til den almindelige regel i erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1, når ansvaret vil virke urimeligt tyngende, eller når ganske særlige forhold i øvrigt gør det rimeligt. I det pågældende lovforslags bemærkninger (L 123, fremsat den 9. december 1993) nævnes bl.a., at virksomhedens erstatningsansvar over for skadelidte i særlige tilfælde vil kunne lempes, hvis skaden er forårsaget af tredjemand forsætligt eller ved grov uagtsomhed.

Endvidere finder almindelige regler om konkurrerende eller samvirkende årsager til en forurening anvendelse. Herom anføres bl.a. følgende i det pågældende lovforslags bemærkninger:

»Har en virksomhed forårsaget en forurening i samspil med naturkræfter, således at disse optræder som den skadesudløsende begivenhed, er udgangspunktet, at der ifaldes ansvar efter bestemmelsen. Dette forudsætter dog, at der er tale om en forudsigelig eller forudberegnelig begivenhed. En virksomhed vil således kunne pådrage sig et objektivt ansvar, hvis den udløsende faktor er en naturbegivenhed, der optræder med regelmæssige mellemrum (frost, storm, betydelig nedbør osv.).

Hvis der derimod er tale om naturkatastrofer såsom jordskælv, orkaner, tyfoner eller lignende force majeure-tilfælde, ifaldes der ikke ansvar efter bestemmelsen, uanset at denne ikke indeholder udtrykkelig undtagelse med hensyn til disse tilfælde.«

Om forslaget til lov om forurennet jord kan jeg oplyse følgende: